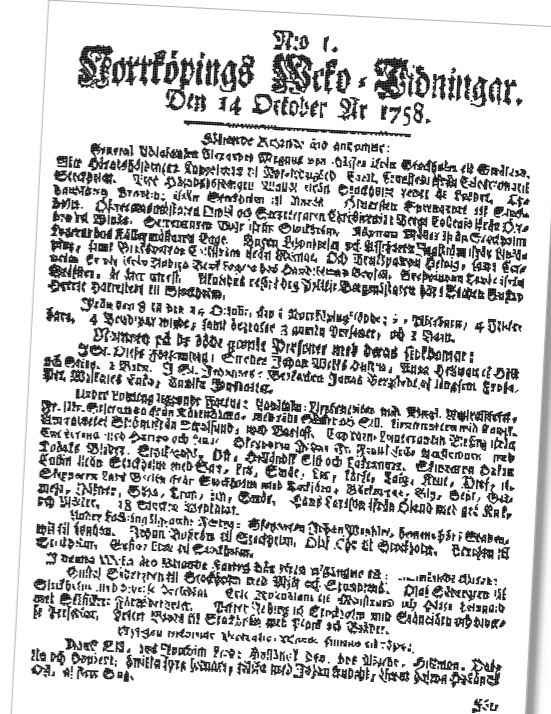

Tidningshuset på Hospitalsgatan, där NT återfanns från 1918 fram till 1970, då flytten gick ut till Stohagsgatan.

Den första upplagan av Norrköpings Weko-Tidningar, den 14 oktober 1758. Norrköpings Tidningar är därmed landets, ännu utkommande, nyhetstidning.

År 1840 infördes ett större format på tre spalter. Texten på första sidan började med kungörelser och annonser. Först längst ned till höger kom Inrikes Nyheter.

Gamla Mormor i förändring

Det har väl knappast undgått er att dagens NT har genomgått en rejäl ansiktslyftning. Gamla Mormor har ännu en gång förändrats till det yttre. Vilket givetvis ger Stolta Stad en anledning till att se tillbaka på just hur tidningen har förändrats under historiens gång. Och kanske framför allt under 1900-talet. För faktum är att NT är Sveriges äldsta, ännu utkommande, nyhetstidning. Bland världens äldsta utkommande tidningar intar vi på en mycket hedrande tiondeplats.

Embryot till Norrköpings Tidningar återfanns i det tryckeri som den landsflyktige kyrkoherden Reinerus Broocman startade 1723 i staden Norrköping. Broocman, estländare som hade varit fältpräst hos Karl XII, gjorde sig efterhand känd som publicist och nydanare. Men det var Johan Edman, gift med ett av Reinerus Broocmans barnbarn, som kom att stå som utgivare av det första Norrköpings Weko-Tidningar, tidningens dåvarande namn.

Den första utgåvan, ett litet blad på fyra sidor, kom ut den 14 oktober 1758. Huvudändamålet sades vara att "kungöra och befordra det, som denna stads Politie, Handel, Sjöfart och annan nyttig rörelse befrämjar".

På 1780-talet ökades utgivningstätheten under Adolf Fredric Raams ledning och namn och huvud på tidningen byttes, nu till Norrköpings Tidningar.

Och det var nu som flytten gick till Västgötegatan. År 1840 fick den lilla tidningen ett större format och ånyo var det dags att göra om huvudet. Det var det första lilla steget mot en modernare tidning.

Ett tiotal år senare, hundra år efter den första utgåvan, var det återigen dags att ändra huvudet. Nu handlade det om en rik ornamentering, vilken sedan har fungerat som mall för Norrköpings Tidningar fram till idag. Samtidigt infördes ett femspaltigt format på texterna.

Samma år som Kungliga Telegrafverket öppnade en officin i Norrköping, 1860, fick Norrköpings Tidningar tryckeri på Västgötegatan en litografisk anstalt.

I början av 1870-talet genomfördes en genomgripande förändring. Tidningen gavs ett ännu större format och började samtidigt att komma ut sex dagar i veckan. Och det var en mäkta stolt redaktion, vilken nu kunde publicera nyheter lika snabbt som aviserna i kungliga huvudstaden.

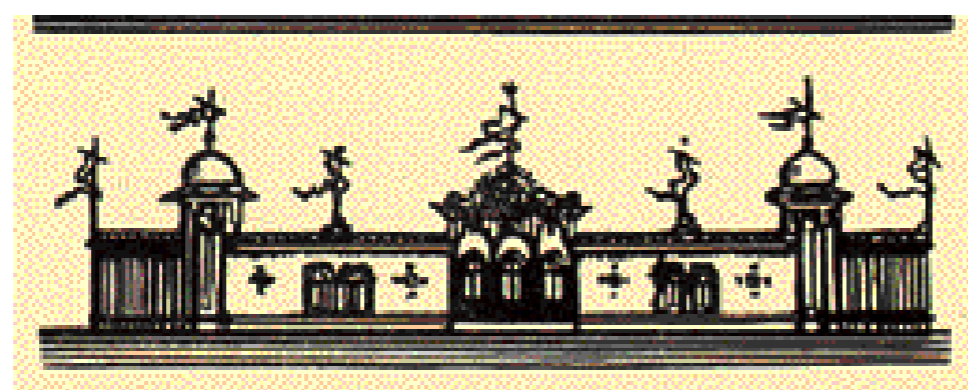
I början av 1900-talet, när NT fortfarande återfanns vid Västgötegatan, togs steget in i den moderna tidsåldern.

I 146 år hade tidningen tryckts för hand. Men 1904 köptes två nya sättningsmaskiner, för glutning av hela texttrader i bly. Året innan hade NT köpt en ny rotationspress från Tyskland, vilken kunde trycka 12 000 exemplar av en åttasidig tidning per timme.

Ytterligare ett steg in i modern tid togs när

Tidningshuset på Västgötegatan (i mitten). Här återfanns Norrköpings Tidningar med egen gård och tryckeri från 1787 till 1918.

En av de första tidningsillustrationerna. I det här fallet en annons för den nya badbassinen vid Refvens grund, vilken öppnade i maj 1868.

tidningen 1918 flyttade till det egna huset vid Hospitalsgatan. Här installerades en ny och större rotationspress.

Men frågan är om inte den största händelsen i tidningens historia var när NT och Östergötlands Dagblad, ÖD, 1959 slogs samman till en tidning. En ny morgontidning, NT-ÖD, var född.

Östergötlands Dagblad har dock fortfarande hängt med i tidningshuvudet, om än i varierande storlekar.

Ett annat stort steg var när förstasidan förvandlades till nyhetssida. Ett faktum från och med januari 1970. Och samtidigt stod den nya tekniken och bankade på dörren.

Under 1960-talet började tidningsbranschen så smått att förbereda sig för att gå över till så kallad fotosättning.

Så även Norrköpings Tidningar. NT var tidigt ute med en övergång till fotosättning och offsettryck. Den gamla blytiden var över.

Ett nytt tidningshus byggdes vid Stohagsgatan, där dotterbolaget AB Trycksaker redan fanns. Men övergången blev allt annat än smärtfri.

När pressen togs i bruk i augusti 1970 var det inte mycket som fungerade. Inte ett enda exemplar av NT nådde ut till abonnenterna. Växeln blev fullkomligt nedringd, vilket fick till följd att hela telestationen i Norrköping blockerades. Till slut stod all teletrafik som lamslagen.

Under de senaste trettio åren har NT förändrats vid flera tillfällen. Inte minst på grund av datatekniken och en utökad kapacitet att trycka i fyrfärg.

Nu är vi inne i 2000-talet. Och den tidning ni läser idag kommer säkert att framstå som föråldrad om tjugo år.

Källor: En avisa genom två sekel av Viggo Loos. En avisa för nytt sekel av Gunnar Henrikson.

Fram till 1970 hade förstasidan varit förbehållen annonser. Men den 2 januari samma år förvandlades densamma till nyhetssida.

LASSE SÖDERGREN
lasse.sodergren@nt.se
011-200 151

En annons från december 1871. Den basunerar ut att Norrköpings Tidningar från och med årsskiftet skulle komma ut sex dagar i veckan.

Braskande rubriker från den 9 april 1940. Tyskland hade invaderat Norge och Danmark, vilket givetvis dominerade på nyhetssidorna.

Norrköpings Tidningar

1858 års mode föreskrev rik ornamentering.

Redigering: Christer Forsberg

Norrköpings Tidningar

2 januari 1970 rensades bokstäverna och gjordes helt fyllda.

Norrköpings Tidningar

Senare samma år återinfördes de vita "skuggorna".

